

Z JAKIMI
PROBLEMAMI ZMAGAJĄ
SIĘ CHIŃCZYCY?

MAGDALENA ANNA
JANKUN

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania geografii w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Elżbieta Miterka
Recenzja merytoryczna – Alicja Węsierska-Kwiecień
Agnieszka Stanuszkiewicz
dr Beata Rola
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Adresat:

uczeń klasy VIII szkoły podstawowej

Miejsce:

gabinet geograficzny

Czas realizacji:

1 godzina dydaktyczna

Temat:

Z jakimi problemami zmagają się Chińczycy?

Podstawa programowa:

XIV. Wybrane problemy i regiony geograficzne Azji: Azja jako kontynent kontrastów geograficznych (...) Chiny – rozmieszczenie ludności, problemy demograficzne oraz znaczenie w gospodarce światowej. Uczeń: 6) korzystając z mapy, wyjaśnia zróżnicowanie gęstości zaludnienia na obszarze Chin; 7) przedstawia kierunki rozwoju gospodarczego Chin oraz ocenia ich znaczenie w gospodarce światowej.

Cele lekcji:

Scharakteryzujesz rozmieszczenie i problemy demograficzne ludności oraz rozwój gospodarki w Chińskiej Republice Ludowej.

Kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje w zakresie wielojęzyczności;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje cyfrowe.

Cele szczegółowe operacyjne:

- określisz położenie geograficzne Chińskiej Republiki Ludowej;
- podasz główne cechy środowiska przyrodniczego;
- wyjaśnisz zróżnicowanie gęstości zaludnienia na obszarze Chin;
- omówisz problemy demograficzne Chin;
- wskażesz kierunki rozwoju gospodarczego oraz znaczenie Chin w gospodarce światowej.

Metody/formy pracy:

wykorzystanie narzędzi ICT i aplikacji Google Earth, dyskusja, metoda gadająca ściana, praca indywidualna, praca w parach, w grupach oraz całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

podręcznik oraz e-podręcznik do nauczania geografii, tablica interaktywna, mapa fizyczna Azji, atlasy geograficzne, zasoby internetu, rzutnik multimedialny, tablety/komputery.

Narzędzia TIK do wykorzystania na tej lekcji oraz cel ich zastosowania:

aplikacja Google Earth przydatna do analizy położenia geograficznego Chin, odwołanie do zasobów e-podręcznika www.epodreczniki.pl/reader/c/140479/v/latest/t/student-canon/m/i4sOfNYrrY.

Przebieg lekcji

Faza wstępna:

1. Nauczyciel informuje uczniów o celach lekcji.
2. Na tablicy interaktywnej uruchamia aplikację Google Earth. Prosi chętnego ucznia o wskazanie Chin. Wspólna analiza położenia państwa. Dyskusja całego zespołu klasowego.
3. Na mapie ściennej Azji uczeń wskazuje obszar Chińskiej Republiki Ludowej.

Faza realizacyjna:

1. Uczniowie pracując w parach, określają położenie geograficzne Chin. Wskazują państwa graniczące.
2. Nauczyciel uruchamia na ekranie multimedialnym mapy hipsometryczne Chin z e-podręcznika. Wspólna analiza. Uczniowie wskazują na mapie położenie obiektów geograficznych występujących na terenie Chin: łańcuchów górskich, wyżyn, nizin, kotlin, pustyń. Wykorzystanie zdjęć z e-podręcznika i wyświetlenie ich na ekranie.
3. Uczniowie w parach wyszukują powierzchnię omawianego państwa, porównują ją z wielkością innych krajów, na przykład z Polską, USA, Brazylią, Litwą. Wyciągają wnioski, którymi dzielą się na forum klasy.
4. Praca w parach: Korzystając z atlasów geograficznych, omówcie rozmieszczenie ludności w Chinach: dysproporcje w rozmieszczeniu, obszary o największej koncentracji liczby mieszkańców, podajcie przyczyny i konsekwencje. Chętne pary przedstawiają na forum opracowane informacje. Grupy dokonują porównań pomiędzy sobą. Uczniowie wskazują największe aglomeracje Chin na mapie ściennej Azji.
5. Praca w grupach. Nauczyciel dzieli klasę na 4 zespoły. W obrębie każdego z nich przydziela obszary tematyczne konkretnym uczniom. Temat przewodni: Chiny potęgą gospodarczą. Zagadnienia do opracowania:
 - elementy mające wpływ na rozwój gospodarczy Chin,
 - występowanie surowców mineralnych,

- udział Chin w światowej produkcji wybranych towarów przemysłowych,
- porty morskie,
- specjalne strefy eksportowe Chin,
- PKB Chin,
- rolnictwo – obszary rolnicze i główne uprawy.

Za pomocą metody prezentacji gadająca ściana grupy przedstawiają przygotowane informacje na forum.

Faza podsumowująca:

1. Uczniowie podsumowują treści z lekcji, wykonując zadania 1, 2, 3 zamieszczone w e-podręczniku, które nauczyciel wyświetla na tablicy multimedialnej.
2. Nauczyciel dokonuje oceny uczniów, w obrębie jednej wylosowanej grupy. Bierze pod uwagę wkład pracy i możliwości uczniów.
3. Sposób podsumowania lekcji z uwzględnieniem celów: quiz – runda bez przymusu.

Komentarz metodyczny

Scenariusz jest uniwersalny, nie zawiera żadnych barier i może być modyfikowany do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz dostosowany do potencjalnych możliwości uczniów.

Scenariusz jest zgodny z wielospecjalistyczną oceną poziomu funkcjonowania ucznia.

Na podsumowanie zajęć warto zastosować metodę „tarcza strzelnicza”, która uwzględnia SPE uczniów oraz pozwala na monitorowanie postępów ucznia ze SPE. Celem tej metody jest szybkie uzyskanie informacji zwrotnej. Nauczyciel rysuje na tablicy tarczę, którą dzieli na części. Do każdej z nich wpisuje jeden cel. Środek tarczy oznacza osiągnięcie celu. Im większa odległość od środka tarczy, tym dalej jest uczeń od osiągnięcia celu. Każdy z uczniów podchodzi do tablicy i ocenia stopień osiągnięcia celu kropką. W pracy z uczniami o SPE jednym z najprostszych sposobów dopasowania metod jest modyfikacja ćwiczeń, zadań i poleceń, polegająca na dostosowaniu ich, tak by mogły być wykonane przez uczniów o niższym potencjale i obmyśleniu propozycji zadań trudniejszych dla uczniów zdolnych. Nauczyciel powinien stosować różne sposoby pracy z uczniem w odniesieniu do SPE: pomoc w czytaniu poleceń i treści zadań, dokładną analizę treści i upewnianie się, że uczeń rozumie, wydawanie krótkich i konkretnych poleceń, wydłużenie czasu na pracę z tekstem i wykonanie prac pisemnych, sprawdzanie stopnia zrozumienia tekstu i poleceń, zapis trudnych, nowych terminów na tablicy, zwracanie uwagi uczniom na poprawność zapisów oraz wprowadzenie ćwiczeń utrwalających, pomoc w wykonywaniu rysunków, schematów. Przy ocenie ucznia ze SPE

obowiązuje zasada indywidualizacji. Wystawiona ocena nie może wynikać z porównania postępów z innymi uczniami. Musi być wielostronna. Należy przy jej wystawieniu wziąć pod uwagę indywidualne osiągnięcia ucznia oraz nowo zdobyte umiejętności, wkład pracy, zainteresowanie i aktywność na zajęciach. Nauczyciel powinien stosować ocenianie kształtujące, które eliminuje stres związany z ocenianiem. Musi udzielać informacji zwrotnej dotyczącej wiedzy i umiejętności uczniów w tym uczniów o SPE. Zaleca się stosowanie samooceny, między innymi poprzez zaproponowaną technikę „tarcza strzelnicza”. Dobór metod i narzędzi kontroli należy do nauczyciela, ponieważ to on zna najlepiej potrzeby uczniów.